

[Niels Matthiasen.]

mangeartet opgave, bl. a. at følge udviklingen af filmsforholdene i udlandet og navnlig have opmærksomheden henvendt på, hvilke film der produceres i de enkelte lande og disses værdi i kulturel og kunstnerisk henseende.

Man forstår godt, at filmsrådet, i hvilket der ikke sidder én eneste fagmand, helt har opgivet at løse denne opgave og helt har undladt at give noget råd til dansk filmproduktion. Jeg synes, det er naturligt at dele det nuværende filmsråd i to, således at det ene, altså det kommende filmsråd, virkelig kan foretage en kunstnerisk vurdering og f. eks. medvirke ved støtteordninger for dansk produktion, et råd, der kan tage stilling til en række rent faglige kunstneriske problemer, både hvad angår produktion og udlejning af kunstneriske film. Det andet råd, biografrådet, kan så helt naturligt løse de opgaver, som hører med til bevillingerne og biografernes teknisk-faglige problemer. At de to råd gensidigt skal konsultere hinanden og arbejde sammen, er vel en selvfølge ting.

Endelig skal jeg gøre nogle bemærkninger om de nye bestemmelser for filmsfonden, hvis penge kommer af den afgift, som bevillingshaverne erlægger. Desværre har biograferne i de seneste år været i en økonomisk nedgangsperiode, og de midler, filmsfonden har fået gennem den erlagte afgift, har været mindre. Man har været nødt til at tage op af filmsfondens formue, som, hvis den nuværende udvikling fortsætter, hurtigt vil være opbrugt.

Det lovforslag, vi har til behandling, går ind for en sanering af filmsfonden, således at man ikke længere fra filmsfonden skal yde tilskud til formål, som ikke har med film at gøre. Sådanne tilskud må skaffes på anden måde, som det bl. a. vil ske i fremtiden, når teaterloven er vedtaget. Det er lige så naturligt, at de faste driftsudgifter til statens filmcentral tages ud af filmsfonden og går ind under kulturministeriets budget, lige så naturligt, at de kortfilm, der fremstilles til undervisningsbrug, går på undervisningsministeriets budget, og de kortfilm, der skal sælge Danmark i udlandet, går på udenrigsministeriets budget. Det sidste kan måske understrege, hvor nødvendigt jeg tror det er at oprette en dispo-

sitionsfond, der netop kan anvendes til at præsentere Danmark over for omverdenen, det være sig gennem film, ballet eller musik, alle de ting, som kan støtte de konventionelle handelsfremstød.

Gennem den sanering af filmsfonden, der skal finde sted, vil der blive mulighed for en forøgelse af statens støtte til ny produktion, indkøb af kortfilm og sidst, men ikke mindst at skabe en uddannelse på filmsområdet. Lige så nødvendigt som det er at få et teaterakademi, lige så nødvendigt er det at få et filmsakademi, der kan gennemføre en uddannelse. Uddannelsen på dette område har indtil nu i høj grad været præget af tilfældighed. Om dette spørgsmål kan løses på nordisk basis, som der har været tale om, kan man vel ikke bedømme på nuværende tidspunkt, men jeg skulle da tro, at mulighederne vil være større end for et teaterakademis vedkommende.

Lovforslaget som sådant kan vel ikke betragtes som nogen grundlæggende fornyelse, men mere som en revision. Desværre indeholder det ikke nogen revision af censurbestemmelserne. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg personlig helst så enhver form for censur fjernet. Det må være nok, at film påføres betegnelse som egnet eller uegnet for børn, nøjagtigt som det sker i fjernsynet. Det kan ikke være statens opgave at udøve censur.

Derimod kunne den tanke måske overvejes, om filmsbranchens egne folk, producenter, udlejere og bevillingshavere, selv oprettede et brancheråd og gennem dette øvede den fornødne selvjustits. Det ville være en både bedre og mere værdig løsning. Om de undersøgelser, der skal finde sted gennem justitsministeriet, kunne resultere i noget sådant, ville det være endnu et fremskridt inden for filmsbranchens forhold.

Jeg går ud fra, at et kommende udvalg vil få mulighed for at kulegrave alle spørgsmål og også få lejlighed til at drøfte problemerne med filmsfolk. Som den nyeste af alle kunstarter må filmen have vor særlige interesse.

Dansk film var engang førende i verden. Talefilmens opfindelse måtte nødvendigvis begrænse vore muligheder, men skulle ikke have behøvet at betyde den forfladigelse, som man i meget høj grad har været vidne til med undtagelse af bestemte perioder,